

Deeltijdse werkhervatting met toestemming van de adviserend geneesheren bij arbeidsongeschikte gerechtigden

Regeling voor zelfstandigen

Periode 2012-2013

Deeltijdse werkhervatting met toestemming van de adviserend geneesheren bij arbeidsongeschikte gerechtigden

Regeling voor zelfstandigen
Periode 2012-2013

Inhoudstafel

1e Deel Toelatingen in het kader van artikel 23, 23bis en 20bis van het koninklijk besluit van 20 juli 1971	5
I. Wettelijke bepalingen	6
2e Deel Analyse van het cijfermateriaal	7
I. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die in de loop van 2012 en 2013 een deeltijdse activiteit hebben uitgeoefend	8
II. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die op 31.12.2010 - 2013 een deeltijdse activiteit uitoefenen	8
1. Aantal toelatingen per verzekeringsinstelling	8
2. Aantal lopende toelatingen per sociale stand, per geslacht en per VI	10
3. Aantal lopende toestemmingen per leeftijdsgroep	3
4. Aantal toelatingen onderverdeeld per wettelijke basis	12
5. Aantal toelatingen verdeeld per gewest	12
6. Vergelijking toegelaten activiteiten en invaliden per ziektegroep	13
III. Intredes	15
1. Aantal intredes per VI en per leeftijdscategorie	15
2. Aantal intredes per VI en periode waarin de toelating werd gegeven	16
3. Aantal intredes per geslacht en per wettelijke basis	16
4. Aantal intredes per VI en per gewest	17
IV Uittredes	18
1. Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit	18
2. Aantal uittredes per gewest en per periode	20
3. Duur van de toegelaten activiteit bij uittreden	21
4. Verband tussen de duur van de deeltijdse activiteit en de reden van uittreden	22
5. Verband tussen de wettelijke basis waarop de toelating is gestoeld en de reden van uittreden	24
6. Verband tussen het gewerkte volume en de reden van uittreden	26
7. Verband tussen de tijd die verloopt tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid tot het begin van de toelating op de reden van uittreden	28
8. Verband tussen de leeftijd op het moment van uittreden en de reden van uittreden	30
9. Reden van uittreden per gewest	32

10. Reden van uittreden ten opzichte van de voornaamste ziektegroepen	33
3e Deel Toelatingen in het kader van het vrijwilligerswerk.....	35
I. De wet op het vrijwilligerswerk	36
II. Aantal lopende toelatingen	36
III. Aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal aantal toelatingen	37
IV. Aantal lopende toelatingen per VI en per geslacht	38
V. Aantal toelatingen voor vrijwilligers gegeven in de primaire periode of in invaliditeit onderverdeeld per gewest (situatie op 31/12)	39
VI. Vrijwilligers per ziekenfonds en per leeftijdsgroep	39
VII. Duur tussen begindatum arbeidsongeschiktheid en begindatum van het vrijwilligerswerk	40
VIII. Uittredes	41
1. Aantal	41
2. Reden van uittreden	41
4e Deel Niet-toegelaten activiteit	43
5e Deel Algemeen besluit	45

Inleiding

In deze studie wordt een analyse gemaakt van de arbeidsongeschikte zelfstandigen die met toestemming van de adviserend geneesheer of de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit een deeltijdse activiteit hebben aangevat. De studie wordt uitgevoerd op de volledige populatie uitkeringsgerechtigden en heeft betrekking op de periode 2012 en 2013.

Na een periode van arbeidsongeschiktheid is het voor de meeste zelfstandigen mogelijk om zonder problemen hun vroegere werkzaamheden te hervatten. Voor een aantal onder hen is dit echter niet zo evident. Sommigen kunnen hun uitgeoefende activiteit niet onmiddellijk voor de volle honderd procent hervatten. In de Belgische ziekteverzekering wordt voor die gevallen de mogelijkheid voorzien om gedeeltelijk het werk te hervatten.

De studie heeft tot doel enig onderzoek te verrichten met betrekking tot de deeltijdse activiteit. In de eerste plaats worden een aantal basisgegevens geanalyseerd voor die zelfstandigen die op 31 december van de onderzochte jaren effectief een deeltijdse activiteit uitoefenen. Het aantal zelfstandigen die gebruik maken van de mogelijkheid om deeltijds te werken wordt per verzekeringsinstelling in kaart gebracht. Verder wordt een onderscheid gemaakt naar leeftijd, sociale stand, geslacht, wettelijke basis en gewest. Voor de toelatingen die in de periode van invaliditeit worden gegeven, wordt de link gelegd met de ziektegroepen die aan de basis liggen van het intrede in invaliditeit.

In de volgende hoofdstukken worden de intredes en de uittredes onderzocht. Bij de uittredes wordt uitgebreid stil gestaan bij de vraag hoeveel zelfstandigen na een periode van deeltijdse activiteit, opnieuw volledig hun zelfstandige activiteit hebben aangevat. Hierbij wordt nagegaan of de leeftijd, de sociale stand, het geslacht, de termijn die verloopt tussen het begin van de arbeidsongeschiktheid en het verlenen van een toestemming alsook het volume aan toegelaten arbeid hierop enige invloed uitoefenen.

Bestaat er met andere woorden een ideale mix van diverse variabelen die, eens aanwezig, de kans inzake werkhervatting gevoelig verhogen.

De toelatingen die werden gegeven in het kader van vrijwilligerswerk alsook de niet toegelaten activiteit komen eveneens aan bod.

1^e Deel

Toelatingen in het kader van artikel 23, 23bis en 20bis van
het koninklijk besluit van 20 juli 1971

I. Wettelijke bepalingen

Overeenkomstig artikel 23, 23 bis en 20 bis van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en meewerkende echtgenoten, kan de arbeidsongeschikte erkende zelfstandige, net als in de regeling voor werknemers, mits toestemming van de adviserend geneesheer, een deeltijdse activiteit aanvatten.

Artikel 23 bepaalt dat de adviserend geneesheer voor een periode van maximaal zes maanden de toestemming kan geven om een andere zelfstandige activiteit, een activiteit als helper of gelijk welke andere beroepsactiviteit uit te oefenen. Deze periode kan maximaal met zes maanden worden verlengd.

De adviserend geneesheer kan eveneens aan de arbeidsongeschikte zelfstandige de toestemming geven om, met het oog op re-integratie, een gedeelte van zijn oorspronkelijke zelfstandige activiteit te hervatten. De toestemming kan worden gegeven voor een duur van maximaal zes maanden, met een mogelijkheid om tweemaal voor telkens zes maanden te verlengen. De toestemming kan dus in totaal maximum 18 maanden bedragen (artikel 23 bis).

De gerechtigde die arbeidsongeschikt is erkend mag, in kader van artikel 20 bis, van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 ten vroegste vanaf het verstrijken van het tijdvak van primaire niet vergoedbare ongeschiktheid een deel van de zelfstandige activiteiten opnemen die hij vóór de aanvang van zijn arbeidsongeschiktheid uitoefende, mits hiervoor een toestemming werd bekomen. Deze toestemming wordt verleend door de adviserend geneesheer indien de gerechtigde deze activiteiten hervat gedurende een tijdvak van primaire ongeschiktheid en door de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit, op voorstel van de adviserend geneesheer, indien de gerechtigde deze activiteiten hervat gedurende een tijdvak van invaliditeit.

2e Deel

Analyse van het cijfermateriaal

I. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die in de loop van 2012 en 2013 een deeltijdse activiteit hebben uitgeoefend

In tabel 1 worden alle arbeidsongeschikte gerechtigden opgenomen die gedurende het jaar 2012 en 2013 minimaal één dag een toegelaten activiteit hebben uitgeoefend.

Tabel 1: Uitgeoefende toelatingen per wettelijke basis								
VI	2012				2013			
	art. 23	art. 23 bis	art. 20 bis	totaal	art. 23	art. 23 bis	art. 20 bis	totaal
LCM	129	2.671	571	3.371	142	2.972	713	3.827
LNZ	32	210	90	332	21	209	68	298
NVSM	44	491	251	786	59	490	302	851
LLM	22	314	116	452	31	259	115	405
LOZ	80	1071	297	1.448	83	988	282	1.353
HZIV	5	13	5	23	3	16	5	24
Totaal	312	4.770	1.330	6.412	339	4.934	1.485	6.758
					8,65%	3,44%	11,65%	5,40%

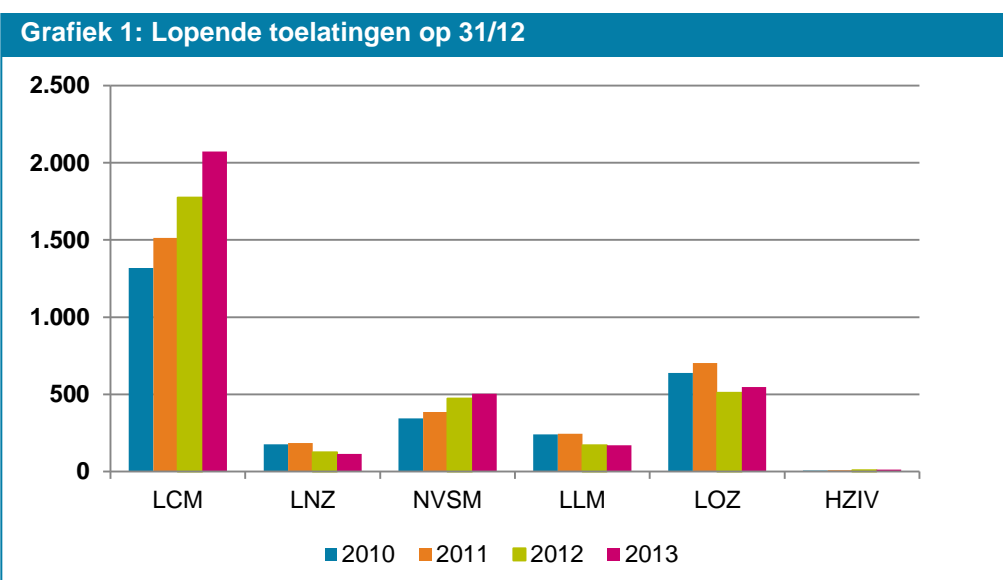
Het aantal uitgeoefende toelatingen is in 2013 toegenomen met 5,40%. De sterkste stijging wordt waargenomen voor de toelatingen die in het kader van artikel 20 bis werden toegekend (+11,65%). De toelatingen op basis van artikel 23 zijn eveneens gestegen, namelijk met 8,65%.

II. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die op 31.12.2010 - 2013 een deeltijdse activiteit uitoefenen

1. Aantal toelatingen per verzekeringsinstelling

Hierna wordt het aantal arbeidsongeschikte zelfstandigen weergegeven die op 31 december van de jaren 2010, 2011, 2012 en 2013 een toegelaten activiteit uitoefenen. Ten opzichte van 2012 is er een toename van het aantal toelatingen in 2013 met 11,69%. De stijgende trend van de voorbije jaren wordt dus ook in 2013 verdergezet.

Tabel 2: Aantal toelatingen op 31/12 per verzekeringsinstelling							
VI	2010	2011	2012	2013	2011/2010	2012/2011	2013/2012
LCM	1.318	1.514	1.775	2.072	14,87%	17,24%	16,73%
LNZ	177	185	124	114	4,52%	-32,97%	-8,06%
NVSM	344	385	472	503	11,92%	22,60%	6,57%
LLM	241	244	171	170	1,24%	-29,92%	-0,58%
LOZ	638	703	511	548	10,19%	-27,31%	7,24%
HZIV	6	9	9	13	50,00%	0,00%	44,44%
Totaal	2.724	3.040	3.062	3.420	11,60%	0,72%	11,69%

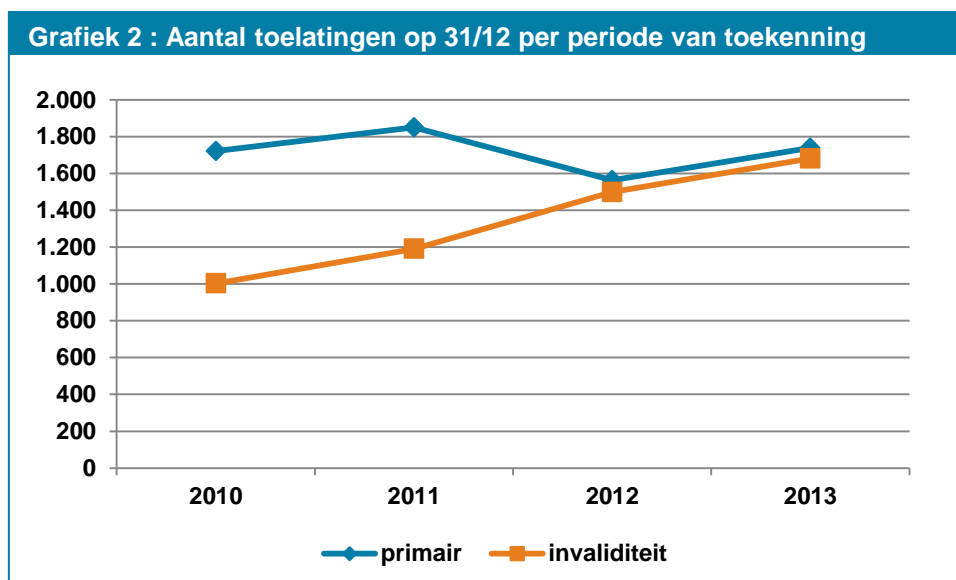

In tabel 3 worden de op 31 december 2012 en 2013 uitgeoefende activiteiten opgedeeld naargelang de toegelaten werkzaamheid is aangevangen in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid dan wel in de periode van invaliditeit.

Tabel 3: Aantal toelatingen op 31/12 per periode van toekenning						
VI	2012			2013		
	primair	invaliditeit	totaal	primair	invaliditeit	totaal
LCM	915	860	1.775	1.040	1.032	2.072
LNZ	56	68	124	49	65	114
NVSM	272	200	472	301	202	503
LLM	68	103	171	66	104	170
LOZ	247	264	511	276	272	548
HZIV	5	4	9	7	6	13
Totaal	1.563	1.499	3.062	1.739	1.681	3.420
%	51,05%	48,95%	100,00%	50,85%	49,15%	100,00%

Van de op 31 december 2013 nog actieve toelatingen heeft de meerderheid een aanvang in de primaire periode. In 2012 en 2013 namen respectievelijk 51,05% en 50,85% van de nog actieve toelatingen een aanvang in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

Grafiek 2 illustreert de evolutie van het aantal toelatingen op 31 december tussen 2010 en 2013. Daar waar er in 2010 en 2011 duidelijk meer toelatingen waren die een aanvang namen in de primaire periode, is sinds 2012 het aantal toelatingen evenwichtig verdeeld tussen de beide periodes.

2. Aantal lopende toelatingen per sociale stand, per geslacht en per VI

Het aantal toelatingen tot het uitoefenen van een deeltijdse activiteit wordt bijna uitsluitend toegekend aan zelfstandigen. Het aantal meewerkende echtgenoten die in het systeem van toegelaten arbeid stappen is quasi verwaarloosbaar. Om genoemde reden zal in de verdere analyse geen onderscheid meer worden gemaakt tussen de beide categorieën. De verder in de studie meegeedeelde cijfers omvatten dus zowel de zelfstandigen als de meewerkende echtgenoten.

Bij de zelfstandigen zijn het voornamelijk mannen die een deeltijdse activiteit uitoefenen (69,42% in 2013). Vrouwelijke zelfstandigen vertegenwoordigen in 2013 30,58%.

Tabel 4a: Aantal lopende toelatingen per sociale stand, per geslacht en per VI

VI	2012				2013			
	zelfstandigen		meewerkende echtgenoten		zelfstandigen		meewerkende echtgenoten	
	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen
LCM	1260	472	3	40	1441	578	5	48
LNZ	87	37			75	39		0
NVSM	340	124	2	6	363	133	2	5
LLM	117	51		3	117	51		2
LOZ	343	167		1	359	187	1	1
HZIV	7	2			11	2		
Totaal	2.154	853	5	50	2.366	990	8	56

Tabel 4b: Procentuele verdeling lopende toelatingen per sociale stand, per geslacht en per VI

VI	2012				2013			
	zelfstandigen		meewerkende echtgenoten		zelfstandigen		meewerkende echtgenoten	
	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen
LCM	58,50%	55,33%	60,00%	80,00%	60,90%	58,38%	62,50%	85,71%
LNZ	4,04%	4,34%	0,00%	0,00%	3,17%	3,94%	0,00%	0,00%
NVSM	15,78%	14,54%	40,00%	12,00%	15,34%	13,43%	25,00%	8,93%
LLM	5,43%	5,98%	0,00%	6,00%	4,95%	5,15%	0,00%	3,57%
LOZ	15,92%	19,58%	0,00%	2,00%	15,17%	18,89%	12,50%	1,79%
HZIV	0,32%	0,23%	0,00%	0,00%	0,46%	0,20%	0,00%	0,00%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

3. Aantal lopende toestemmingen per leeftijdsgroep

Tabel 5 : Lopende toestemmingen per leeftijdscategorie

Zelfstandigen + meewerkende echtgenoten												
Leeftijd	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totaal
2012	0	11	43	96	158	277	480	586	768	634	9	3.062
	0,00%	0,36%	1,40%	3,14%	5,16%	9,05%	15,68%	19,14%	25,08%	20,71%	0,29%	100,00%
2013	0	14	42	109	176	298	490	695	851	737	8	3.420
	0,00%	0,41%	1,23%	3,19%	5,15%	8,71%	14,33%	20,32%	24,88%	21,55%	0,23%	100,00%

Tabel 5 geeft aan dat gedeeltelijke werkhervatting vooral voorkomt bij arbeidsongeschikte zelfstandigen van middelbare leeftijd en ouder. Van de gerechtigden die een deeltijdse activiteit uitoefenen zijn er 81,32 % ouder dan 45 jaar.

4. Aantal toelatingen onderverdeeld per wettelijke basis

Onderverdeeld per wettelijke basis kan worden vastgesteld dat de meeste toelatingen worden gegeven in het kader van artikel 23 bis. Het gaat in de meerderheid van de gevallen, namelijk 51,29%, om toelatingen die worden toegestaan met het oog op de re-integratie in dezelfde zelfstandige activiteit. De toelatingen in het kader van artikel 20bis vertonen een stijgende trend, met een toename van 13,75% ten opzichte van 2012. In 2013 vertegenwoordigen de toelatingen art. 20 bis reeds 45,23% van het totaal. Artikel 23 is in 2013 slechts in 3,48% van de gevallen de juridische grond waarop de beslissing is gestoeld.

Tabel 6a: Aantal toelatingen verdeeld per wettelijke basis				
Jaar	Wettelijke basis			Totaal
	artikel 23	artikel 23bis	artikel 20bis	
2012	121	1.581	1.360	3.062
2013	119	1.754	1.547	3.420

Tabel 6b: Aantal toelatingen verdeeld per wettelijke basis (%)				
Jaar	Wettelijke basis			Totaal
	artikel 23	artikel 23bis	artikel 20bis	
2012	3,95%	51,63%	44,42%	100,00%
2013	3,48%	51,29%	45,23%	100,00%

In tabel 7 wordt de verdeling van de toelatingen gegeven per wettelijke basis en per geslacht.

Tabel 7: Aantal toelatingen verdeeld per wettelijke basis en geslacht									
Jaar	Artikel 23			Artikel 23bis			Artikel 20bis		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
2012	55	66	121	1.098	483	1.581	1.006	354	1.360
2013	70	49	119	1.177	577	1.754	1.127	420	1.547

5. Aantal toelatingen verdeeld per gewest

In absolute termen worden de meeste toelatingen voor het uitoefenen van een deeltijdse activiteit gegeven in Vlaanderen (63,63% in 2013). Wallonië en Brussel vertegenwoordigen respectievelijk 32,95% en 3,33%.

In het Vlaams Gewest neemt de provincie West-Vlaanderen het grootste aantal toelatingen voor zijn rekening, met 698 of 20,41% van het landelijke totaal. In het Waalse gewest is het aandeel van de provincie Luik het grootst: 409 toelatingen of 11,96% van het landelijk totaal.

Tabel 8: Aantal toelatingen per provincie/gewest				
Provincie	2012	%	2013	%
ANTWERPEN	333	10,88%	393	11,49%
BRUXELLES/BRUSSEL	98	3,20%	114	3,33%
VLAAMS-BRABANT	245	8,00%	249	7,28%
BRABANT WALLON	95	3,10%	120	3,51%
WEST-VLAANDEREN	582	19,01%	698	20,41%
OOST-VLAANDEREN	492	16,07%	531	15,53%
HAINAUT	287	9,37%	318	9,30%
LIEGE	377	12,31%	409	11,96%
LIMBURG	283	9,24%	305	8,92%
LUXEMBOURG	160	5,23%	160	4,68%
NAMUR	109	3,56%	120	3,51%
ONBEKEND	1	0,03%	3	0,09%
Gewest Brussel				
	98	3,20%	114	3,33%
Gewest Vlaanderen				
	1.935	63,19%	2.176	63,63%
Gewest Wallonië				
	1.028	33,57%	1.127	32,95%
Onbekend				
	1	0,03%	3	0,09%
Totaal	3.062	100,00%	3.420	100,00%

6. Vergelijking toegelaten activiteiten en invaliden per ziektegroep

Het leggen van een verband tussen de ziektegroepen en de toegelaten activiteit is enkel mogelijk in de periode van invaliditeit. Het ontbreken van individuele gegevens en van de medische code, laat niet toe deze oefening uit te voeren in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

Een eerste vaststelling die uit het cijfermateriaal kan worden afgeleid, is het feit dat de groep van psychische stoornissen die deeltijds aan de slag is, duidelijk ondervertegenwoordigd is in verhouding tot het aantal invaliden die aan deze ziekten lijden. Slechts 5,51% van de gerechtigden met een psychische stoornis oefenden in 2013 een deeltijds activiteit uit. Gerechtigden met ernstige mentale, psychische en/of psychiatrische problemen ("MMPP-groep"), gecombineerd met sociale problemen, zijn moeilijker toeleidbaar naar het hervatten van hun activiteit. Zoals verder in deze studie zal blijken, is de kans op herval en terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid binnen deze ziektegroep ook groter. Mogelijk spelen deze factoren mee in de beslissing van de adviserend geneesheer om al of niet een deeltijdse activiteit toe te staan.

Van de 6.286 gerechtigden die met een ziekte van het bewegingsstelsel en het bindweefsel gediagnosticeerd werden, hebben er 734 of 11,68% deeltijds het werk hervat.

Oncologische problemen geven een positiever beeld. In 2013 oefenden 17,83 % van de gerechtigden die aan deze ziekte lijden een deeltijdse activiteit uit.

Tabel 9: Vergelijking toegelaten activiteiten en invaliden per ziektegroep

ZG	2012			2013		
	invaliden	Toe. Act inv	Toe. Act inv	invaliden	Toe. Act inv	Toe. Act inv
1	192	7	3,65%	195	16	8,21%
2	2.186	344	15,74%	2.255	402	17,83%
3	439	20	4,56%	412	20	4,85%
4	43	8	18,60%	40	7	17,50%
5	4.151	223	5,37%	4.352	240	5,51%
6	1.306	96	7,35%	1.363	105	7,70%
7	2.424	234	9,65%	2.438	281	11,53%
8	403	21	5,21%	384	22	5,73%
9	527	53	10,06%	528	54	10,23%
10	193	29	15,03%	199	33	16,58%
11	7	1	14,29%	10	3	30,00%
12	124	13	10,48%	125	12	9,60%
13	6.107	680	11,13%	6.286	734	11,68%
14	71	4	5,63%	71	7	9,86%
15	1	0	0,00%	1	0	0,00%
16	384	21	5,47%	349	26	7,45%
17	2.332	311	13,34%	2.384	339	14,22%
Onbekend	21	10	47,62%	23	11	47,83%
Totaal	20.911	2.075	9,92%	21.415	2.312	10,80%

Ziektegroep
1 Besmettelijke en parasitaire ziekten
2 Gezwellen
3 Endocriene, voedings- en stofwisselingsziekten
4 Ziekten van het bloed en bloedvormende organen
5 Psychische stoornissen
6 Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen
7 Ziekten van het hartvaatstelsel
8 Ziekten van de ademhalingswegen
9 Ziekten van het spijsverteringsstelsel
10 Ziekten van het urogenitaal systeem
11 Complicaties van zwangerschap, bevalling en kraambed
12 Ziekten van de huid en de celweefsels
13 Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel
14 Congenitale afwijkingen
15 Aandoeningen met oorsprong in de perinatale periode
16 Symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden
17 Ongevalsletsels en vergiftigingen

III. Intredes

1. Aantal intredes per VI en per leeftijdscategorie

Het aantal gerechtigden dat in 2012 en 2013 een deeltijdse activiteit heeft aangevat als zelfstandige wordt hieronder per leeftijdscategorie weergegeven.

Tabel 10a : Aantal intredes per VI en per leeftijdscategorie (2012)

VI	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
LCM		17	66	131	180	261	408	461	437	256		2.217
LNZ		1	5	16	16	13	33	31	34	26	1	176
NVSM		4	11	38	41	74	80	80	84	38		450
LLM		3	8	10	18	30	54	45	53	32		253
LOZ		7	20	46	79	122	172	170	158	81		855
HZIV					1	0	1	5	5	2		14
Totaal	0	32	110	241	335	500	748	792	771	435	1	3.965

Tabel 10b: Aantal intredes per VI en per leeftijdscategorie (2013)

VI	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
LCM		19	75	135	170	283	420	545	496	278		2.421
LNZ		1	5	11	16	27	28	39	36	34		197
NVSM		6	11	31	27	65	78	89	76	43		426
LLM		0	4	9	18	31	39	61	62	36		260
LOZ		8	30	49	85	112	166	197	173	82		902
HZIV			1	1	2	2	1	5	2	2		16
Totaal	0	34	126	236	318	520	732	936	845	475	0	4.222

Tabel 10c: Procentuele verdeling aantal intredes per VI en per leeftijdscategorie (2013)

VI	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
LCM	0,00%	0,78%	3,10%	5,58%	7,02%	11,69%	17,35%	22,51%	20,49%	11,48%	0,00%	100%
LNZ	0,00%	0,51%	2,54%	5,58%	8,12%	13,71%	14,21%	19,80%	18,27%	17,26%	0,00%	100%
NVSM	0,00%	1,41%	2,58%	7,28%	6,34%	15,26%	18,31%	20,89%	17,84%	10,09%	0,00%	100%
LLM	0,00%	0,00%	1,54%	3,46%	6,92%	11,92%	15,00%	23,46%	23,85%	13,85%	0,00%	100%
LOZ	0,00%	0,89%	3,33%	5,43%	9,42%	12,42%	18,40%	21,84%	19,18%	9,09%	0,00%	100%
HZIV	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	12,50%	12,50%	6,25%	31,25%	12,50%	12,50%	0,00%	100%
Totaal	0,00%	0,81%	2,98%	5,59%	7,53%	12,32%	17,34%	22,17%	20,01%	11,25%	0,00%	100%

In verhouding tot het dienstjaar 2012 zijn er in 2013 6,48% meer arbeidsongeschikte gerechtigden begonnen met het uitoefenen van een deeltijdse activiteit. Vooral gerechtigden die tot de middelbare leeftijd behoren, starten met een deeltijdse activiteit: zo was in 2013 70,77% van het totaal aantal intredende gerechtigden ouder dan 45 jaar.

2. Aantal intredes per VI en periode waarin de toelating werd gegeven

De meerderheid van de arbeidsongeschikte zelfstandigen vatten hun deeltijdse activiteit aan in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid (78,99%).

Opvallend is dat bij 4 van de 6 verzekeringsinstellingen (LCM, LNZ, LLM en LOZ) meer dan een kwart van het aantal gevallen in primaire arbeidsongeschiktheid in 2013 een deeltijds activiteit hebben aangevat. In de periode van invaliditeit ligt dit percentage significant lager: slechts 4,21% of 887 gerechtigden startten in 2013 hun deeltijdse activiteit in deze periode op. Daar het intredes betreft, werd het aantal invaliden genomen op 30 juni 2013.

Tabel 11: Aantal intredes per VI en periode waarin de toelating werd gegeven						
VI	Primaire arbeidsongeschiktheid			Invaliditeit		
	deeltijdse act.	gevallen	%	deeltijdse act.	gevallen	%
LCM	1.926	6.484	29,70%	495	8.889	5,57%
LNZ	160	539	29,68%	37	1.202	3,08%
NVSM	331	2.312	14,32%	95	4.139	2,30%
LLM	203	770	26,36%	57	1.773	3,21%
LOZ	702	2.719	25,82%	200	4.993	4,01%
HZIV	13	65	20,00%	3	66	4,55%
Totaal	3.335	12.889	25,87%	887	21.062	4,21%

3. Aantal intredes per geslacht en per wettelijke basis

Uit tabel 12 blijkt nogmaals dat vooral zelfstandigen mannen een deeltijdse activiteit uitoefenen. De intredes situeren zich vooral in toepassing van artikel 23 bis (86,71% van de gevallen).

Tabel 12 : Aantal intredes per geslacht en per wettelijke basis										
Jaar	art 23			art 23 bis			art 20 bis			Algemeen totaal
	V	M	Totaal	V	M	Totaal	V	M	Totaal	
2012	124	107	231	1.048	2.377	3.425	82	227	309	3.965
2013	105	136	241	1.144	2.517	3.661	89	231	320	4.222

4. Aantal intredes per VI en per gewest

Tabel 13: Aantal intredes per VI en per gewest							
Gewest	LCM	LNZ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	Totaal
Brussel	24	3	17	7	82	1	134
Vlaanderen	1.882	101	247	190	455	5	2.880
Wallonië	515	93	161	62	363	10	1.204
Onbekend	0	0	1	1	2	0	4
Totaal	2.421	197	426	260	902	16	4.222

In absolute cijfers hebben in Vlaanderen 2.880 gerechtigden in 2013 een deeltijdse activiteit als zelfstandige aangevat. In Wallonië waren er dat 1.204.

In verhouding tot het aantal gevallen in primaire arbeidsongeschiktheid scoort Wallonië beter dan Vlaanderen. In Wallonië werd aan 27,72% van het aantal arbeidsongeschikte gerechtigden in de primaire periode een toestemming tot deeltijds werk gegeven. In Vlaanderen bedraagt dit percentage 26,57%. Het Brussels Gewest scoort duidelijk minder goed: slechts in 10,84% van de gevallen werd een deeltijdse activiteit aangevat.

In de periode van invaliditeit ligt het aantal toelatingen tot deeltijdse werkhervatting in verhouding tot het aantal invaliden hoger in Vlaanderen (4,73%) dan in Wallonië (3,60%). Ook hier blijft Brussel (3,05%) achterop.

Gewest	2013					
	toelating primair	gevallen primair	%	toelating invaliditeit	gevallen invaliditeit	%
Gewest Brussel	85	784	10,84%	49	1.606	3,05%
Vlaams Gewest	2.299	8.653	26,57%	580	12.263	4,73%
Waals Gewest	949	3.423	27,72%	256	7.118	3,60%
Onbekend	2	29	6,90%	2	75	2,67%
Totaal	3.335	12.889	25,87%	887	21.062	4,21%

IV. Uittredes

1. Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit

In tabel 15 wordt het aantal gevallen meegedeeld die hun deeltijdse activiteit in 2012 en 2013 hebben beëindigd. Tevens wordt de reden vermeld die aan de basis ligt van de stopzetting. Er dient hierbij wel opgemerkt te worden dat in 2013 bij de LCM het aantal dossiers waarvoor geen reden van stopzetting werd meegedeeld erg hoog is in vergelijking met het corresponderende aantal van het voorgaande jaar 2012. Om deze reden zal er voor de berekening van de percentages op uittredes in de tabellen 15, 16, 17 en 18 geen rekening worden gehouden met de dossiers waarvoor de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit niet gekend is.

In 2012 en 2013 hebben respectievelijk 28,57% en 26,37% van de zelfstandigen hun activiteit voltijds hervat. Ongeveer een derde van de uittredende gerechtigden (33,97%) keerde in 2013 terug naar volledige arbeidsongeschiktheid, een lichte toename ten opzichte van het cijfer van 2012 (31,11%).

Tabel 15: Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit						
Reden van stopzetting deeltijdse activiteit	2012			2013		
	Uittredes	% op totaal uittredes	% op totaal toelating	Uittredes	% op totaal uittredes	% op totaal toelating
Terugkeer naar volledige AO	1.154	31,11%	18,00%	751	33,97%	11,11%
Voltijdse werkhervatting	1.060	28,57%	16,53%	583	26,37%	8,63%
Werkloosheid	4	0,11%	0,06%	3	0,14%	0,04%
Overlijden	21	0,57%	0,33%	9	0,41%	0,13%
(Brug)pensionering	71	1,91%	1,11%	61	2,76%	0,90%
Uitsluiting adviserend geneesheer	453	12,21%	7,06%	153	6,92%	2,26%
Uitsluiting GRI	15	0,40%	0,23%	13	0,59%	0,19%
Nooit deeltijds het werk hervat	4	0,11%	0,06%	18	0,81%	0,27%
Andere	928	25,01%	14,47%	620	28,04%	9,17%
Onbekend	274		4,27%	1.682		24,89%
Totaal	3.984	100,00%	62,13%	3.893	100,00%	57,61%
Aantal toelatingen	6.412		100,00%	6.758		100,00%

Tabel 16: Aantal uitredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit per verzekeringsinstelling (2012)

Reden van stopzetting deeltijdse activiteit	LCM	LN M	NVS M	LL M	LOZ	HKZI V	Totaal	%
Terugkeer naar volledige AO	459	89	144	116	345	1	1154	31,11%
Voltijdse werkhervatting	770	19	132	26	111	2	1060	28,57%
Werkloosheid	3		1				4	0,11%
Overlijden	10	2	2	1	6		21	0,57%
(Brug)pensionering	28	4	17	7	15		71	1,91%
Uitsluiting adviserend geneesheer	294	9	61	26	62	1	453	12,21%
Uitsluiting GRI	10	0	4		1		15	0,40%
Nooit deeltijds het werk hervat	4					0	4	0,11%
Andere	216	107	2	142	459	2	928	25,01%
Onbekend	207	5	1	8	45	8	274	
Totaal	2.001	235	364	326	1044	14	3.984	100,00 %

Tabel 17: Aantal uitredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit per verzekeringsinstelling (2013)

Reden van stopzetting deeltijdse activiteit	LCM	LN M	NVSM	LLM	LOZ	HKZIV	Totaal	%
Terugkeer naar volledige AO	162	88	154	83	264	0	751	33,97%
Voltijdse werkhervatting	360	9	139	15	51	9	583	26,37%
Werkloosheid	2		1				3	0,14%
Overlijden	3	1	5				9	0,41%
(Brug)pensionering	12	5	22	10	12		61	2,76%
Uitsluiting adviserend geneesheer	58	4	56	8	27		153	6,92%
Uitsluiting GRI	4	1	6		2		13	0,59%
Nooit deeltijds het werk hervat	17					1	18	0,81%
Andere	61	83	1	99	376		620	28,04%
Onbekend	1470	21	12	42	134	3	1682	
Totaal	2.149	212	396	257	866	13	3.893	100,00%

Tabel 18: Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit per verzekeringsinstelling % (2013) – zonder onbekend

Reden van stopzetting deeltijdse activiteit	LCM	LNМ	NVSM	LLM	LOZ	HKZIV	Totaal
Terugkeer naar volledige AO	23,86%	46,07%	40,10%	38,60%	36,07%	0,00%	33,97%
Voltijdse werkhervatting	53,02%	4,71%	36,20%	6,98%	6,97%	90,00%	26,37%
Werkloosheid	0,29%	0,00%	0,26%	0,00%	0,00%	0,00%	0,14%
Overlijden	0,44%	0,52%	1,30%	0,00%	0,00%	0,00%	0,41%
(Brug)pensionering	1,77%	2,62%	5,73%	4,65%	1,64%	0,00%	2,76%
Uitsluiting adviserend geneesheer	8,54%	2,09%	14,58%	3,72%	3,69%	0,00%	6,92%
Uitsluiting GRI	0,59%	0,52%	1,56%	0,00%	0,27%	0,00%	0,59%
Nooit deeltijds het werk hervat	2,50%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	10,00%	0,81%
Andere	8,98%	43,46%	0,26%	46,05%	51,37%	0,00%	28,04%
Onbekend							
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Opgesplitst per verzekeringsinstelling blijkt dat bij de LCM 53,02% van zij die hun deeltijdse activiteit stopzetten het werk hervatten. Ook bij de NVSM en de HKZIV kan er voor deze categorie van uittredes een hoog percentage worden vastgesteld (respectievelijk 36,20% en 90,00%), hoewel er bij de HKZIV rekening dient gehouden te worden met het feit dat dit percentage berekend is op een zeer beperkt aantal uittredes. De overige verzekeringsinstellingen scoren onder het gemiddelde wat het aantal werkhervattingen betreft.

2. Aantal uittredes per gewest en per periode

Het aantal uittredes wordt hierna verder opgesplitst per gewest en per periode van arbeidsongeschiktheid.

Tabel 19 : Aantal uittredes per gewest en per periode

Gewest	2012				2013			
	primair	invaliditeit	totaal	%	primair	invaliditeit	totaal	%
Brussel	71	79	150	3,77%	54	64	118	3,03%
Vlaanderen	1.579	1102	2.681	67,29%	1.695	966	2.661	68,35%
Wallonië	651	500	1151	28,89%	636	475	1.111	28,54%
Onbekend	1	1	2	0,05%	2	1	3	0,08%
Totaal	2.302	1682	3.984	100,00%	2.387	1.506	3.893	100,00%

Het aantal uittredes is duidelijk groter in Vlaanderen (68,35%) dan in Wallonië (28,54%). Het Brusselse Gewest vertegenwoordigt 3,03% van de uittredes. Zowel in het Vlaamse als het Waalse gewest treden meer gerechtigden uit in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid dan in de periode van invaliditeit.

3. Duur van de toegelaten activiteit bij uittreden

De tabellen 20 en 21 geven de duur weer van de deeltijdse activiteit op het ogenblik dat de arbeidsongeschikte zelfstandige zijn activiteit stopzet, waarbij de onderverdeling gebeurt naar de wettelijke basis.

Wat artikel 23 betreft, treden de meeste gerechtigden uit na zes maanden (25,61%). Dit is het gevolg van de wetgeving die in eerste instantie een periode van zes maanden toegelaten activiteit voorziet. Het verlengen van deze periode met maximaal zes maanden maakt dat ook de uitredes na 12 maanden nog een kleine 14% bedragen. Een belangrijk percentage van de gerechtigden oefenen hun deeltijdse activiteit slechts 0 tot 3 maanden uit.

Artikel 23 bis kan voor maximum 18 maanden worden toegekend. Meer dan de helft (50,71%) stopt met zijn deeltijdse activiteit binnen de vier maanden na aanvang. Net als bij artikel 23 treedt het grootste aantal gerechtigden uit na een periode van 6 maanden (20,41%).

Wat artikel 20 bis betreft kan worden vastgesteld dat 75,94% uittreedt na een periode die is gesitueerd tussen 1 en 5 jaar.

Tabel 20: Duur van de toegelaten activiteit bij uitrede per wettelijke basis (2013)				
Duur	art 23	art 23 bis	art 20 bis	Totaal
duur 01 : 0 tot 1 maand	29	328	2	359
duur 02 : 1 tot 2 maand	31	506	8	545
duur 03 : 2 tot 3 maand	29	563	6	598
duur 04 : 3 tot 4 maand	20	345	4	369
duur 05 : 4 tot 5 maand	17	217	4	238
duur 06 : 5 tot 6 maand	63	701	8	772
duur 07 : 6 tot 7 maand	5	91	1	97
duur 08 : 7 tot 8 maand	2	80	4	86
duur 09 : 8 tot 9 maand	1	72	1	74
duur 10 : 9 tot 10 maand	5	57	3	65
duur 11 : 10 tot 11 maand	3	44	6	53
duur 12 : 11 tot 12 maand	35	87	4	126
duur 13 : 1 tot 2 jaar	3	344	49	396
duur 14 : 2 tot 3 jaar	0	0	31	31
duur 15 : 3 tot 4 jaar	2		44	46
duur 16 : 4 tot 5 jaar	1		27	28
>			10	10
Totaal	246	3.435	212	3.893

Tabel 21: Duur van de toegelaten activiteit bij uittrede per wettelijke basis (%) - 2013				
Duur	art 23	art 23bis	art 20bis	Totaal
duur 01 : 0 tot 1 maand	11,79%	9,55%	0,94%	9,22%
duur 02 : 1 tot 2 maand	12,60%	14,73%	3,77%	14,00%
duur 03 : 2 tot 3 maand	11,79%	16,39%	2,83%	15,36%
duur 04 : 3 tot 4 maand	8,13%	10,04%	1,89%	9,48%
duur 05 : 4 tot 5 maand	6,91%	6,32%	1,89%	6,11%
duur 06 : 5 tot 6 maand	25,61%	20,41%	3,77%	19,83%
duur 07 : 6 tot 7 maand	2,03%	2,65%	0,47%	2,49%
duur 08 : 7 tot 8 maand	0,81%	2,33%	1,89%	2,21%
duur 09 : 8 tot 9 maand	0,41%	2,10%	0,47%	1,90%
duur 10 : 9 tot 10 maand	2,03%	1,66%	1,42%	1,67%
duur 11 : 10 tot 11 maand	1,22%	1,28%	2,83%	1,36%
duur 12 : 11 tot 12 maand	14,23%	2,53%	1,89%	3,24%
duur 13 : 1 tot 2 jaar	1,22%	10,01%	23,11%	10,17%
duur 14 : 2 tot 3 jaar	0,00%	0,00%	14,62%	0,80%
duur 15 : 3 tot 4 jaar	0,81%	0,00%	20,75%	1,18%
duur 16 : 4 tot 5 jaar	0,41%	0,00%	12,74%	0,72%
>	0,00%	0,00%	4,72%	0,26%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

4. Verband tussen de duur van de deeltijdse activiteit en de reden van uittreden

Onderzoek naar de invloed van de duur van de deeltijdse arbeid op de reden van uittrede leidt tot relatief ambigue resultaten.

Eenzijds kan vastgesteld worden dat het aantal gerechtigden dat in 2013 uittrede ten gevolge van een voltijdse werkhervatting het hoogst is in de periode tussen 0 en 3 maanden, om vervolgens elke daaropvolgende periode af te nemen. Deze vaststelling geeft ondersteuning aan de aanname dat gerechtigden met een minder complexe pathologie makkelijker na een korte tijd van deeltijds werken opnieuw vol aan de slag kunnen. Indien de gezondheidsproblemen ernstiger zijn, zal de periode van deeltijdse activiteit langer duren en zijn de mogelijkheden om terug voltijds aan het werk te gaan, niet meer zo evident.

De percentuele verdeling naar reden van uittreden, en dit per duur van de periode van deeltijdse activiteit, geeft anderzijds een minder duidelijk beeld. Door het grote aantal gerechtigden in de categorie 'Onbekend' werd deze, net als bij de voorgaande analyse in punt 4a, weerhouden uit de vergelijking om een grotere representativiteit van de resultaten te bekomen. In 2013 kon meer dan 35% van de gerechtigden die minder dan 3 maanden deeltijds het werk hebben hervat, hun activiteit opnieuw opnemen. In de volgende periode van 3 maanden zakt dit percentage tot 18,82%. Bij een deeltijdse activiteit tussen de 6 en 12 maanden neemt het aandeel echter weer toe tot 28,07%. Opmerkelijk is dat ook bij de gerechtigden met een deeltijdse activiteit tussen 1 en 2 jaar procentueel een groter aantal

voltijds het werk hervatten (19,26%) dan bij de gerechtigden met een deeltijdse activiteit tussen 3 en 6 maanden.

Een mogelijke verklaring voor deze verschillende resultaten is het hoge aantal gerechtigden dat zich in de categorieën 'Andere' en 'Onbekend' bevindt. Deze categorieën beïnvloeden in sterke mate het procentueel aandeel van elke reden van uittrede, en deze impact is het grootst voor de deeltijdse werkhervattingen met een duur tussen 0 en 3 maanden, en een duur tussen 6 en 12 maanden. Hierdoor wordt een grondige interpretatie op basis van percentages bemoeilijkt.

Tabel 22: Verband tussen duur deeltijdse activiteit en reden van uittreden (2012)

Reden van uittreden	0-3 maanden	3-6 maanden	6-12 maanden	1-2 jaar	> 2 jaar	Totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	382	404	213	121	34	1154
Voltijdse werkhervatting	631	296	109	21	3	1060
Werkloosheid	0	3	0	1	0	4
Overlijden	5	8	1	3	4	21
(Brug)pensionering	9	18	13	13	18	71
Uitsluiting adv. geneesheer	167	156	92	37	1	453
Uitsluiting door GRI	4	3	5	3	0	15
Nooit deeltijds het werk hervat	4	0	0	0	0	4
Andere	305	352	157	103	11	928
Onbekend	55	63	75	47	34	274
Totaal	1.562	1303	665	349	105	3.984

Tabel 23: Verband tussen duur deeltijdse activiteit en reden van uittreden (2013)

Reden van uittreden	0-3 maanden	3-6 maanden	6-12 maanden	1-2 jaar	> 2 jaar	Totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	301	287	94	46	23	751
Voltijdse werkhervatting	331	159	64	26	3	583
Werkloosheid	2	1	0	0	0	3
Overlijden	1	0	2	2	4	9
(Brug)pensionering	2	11	10	10	28	61
Uitsluiting adv. geneesheer	50	55	29	19	0	153
Uitsluiting door GRI	0	3	5	4	1	13
Nooit deeltijds het werk hervat	17	1	0	0	0	18
Andere	235	328	24	28	5	620
Onbekend	563	534	273	261	51	1682
Totaal	1.502	1.379	501	396	115	3.893

Tabel 24: Verband tussen duur deeltijdse activiteit en reden van uittreden (2013) (%) - zonder Onbekend

Reden van uittreden	0-3 maanden	3-6 maanden	6-12 maanden	1-2 jaar	>2 jaar	Totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	32,06%	33,96%	41,23%	34,07%	35,94%	33,97%
Voltijdse werkhervatting	35,25%	18,82%	28,07%	19,26%	4,69%	26,37%
Werkloosheid	0,21%	0,12%	0,00%	0,00%	0,00%	0,14%
Overlijden	0,11%	0,00%	0,88%	1,48%	6,25%	0,41%
(Brug)pensionering	0,21%	1,30%	4,39%	7,41%	43,75%	2,76%
Uitsluiting geneesheer adv.	5,32%	6,51%	12,72%	14,07%	0,00%	6,92%
Uitsluiting door GRI	0,00%	0,36%	2,19%	2,96%	1,56%	0,59%
Nooit deeltijds het werk hervat	1,81%	0,12%	0,00%	0,00%	0,00%	0,81%
Andere	25,03%	38,82%	10,53%	20,74%	7,81%	28,04%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

5. Verband tussen de wettelijke basis waarop de toelating is gestoeld en de reden van uittreden

De wettelijke basis waarop de toestemming werd gegeven, heeft zijn effect op het al of niet hervatten van de activiteit. Er dient hierbij wel gewezen te worden op het grote aantal gerechtigden binnen de categorie 'Onbekend', die de interpretatie van de resultaten bemoeilijkt.

De toestemming die in het kader van artikel 23 bis wordt verleend, geeft de meeste garantie naar werkhervatting toe. Een hervatting van de vorige activiteit werd bewerkstelligd in 28,53% van de uittredes (2013). Dit resultaat is inherent aan de inhoud van het artikel 23 bis zelf, dat duidelijk stelt dat de toelating wordt gegeven met het oog op re-integratie.

Toestemmingen die worden gegeven in het kader van artikel 23 leiden bij uittreden tot 15,06% hervatting van een andere zelfstandige activiteit, een activiteit als helper of gelijk welke andere beroepsactiviteit.

Artikel 20 bis geeft duidelijk minder resultaten naar tewerkstelling toe. Slechts in 6,14% van de uittredes wordt als reden een voltijdse werkhervatting opgegeven. Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat artikel 20 bis wordt toegekend bij een ernstigere pathologie. De duur van de toegelaten activiteit is dan meestal langer en dit heeft zoals reeds aangetoond een negatieve correlatie met het hernemen van de activiteit. Het is trouwens opvallend dat het aantal uittredes in verhouding tot de toelatingen eerder aan de lage kant ligt. In 2012 en 2013 zijn 265 en 212 gerechtigden met een toelating 20bis gestopt met hun activiteit. Deze cijfers worden mogelijk beïnvloed door het feit dat op basis van artikel 20 bis toelatingen worden verleend die voor onbepaalde tijd gelden. Vooreerst is er een probleem van opvolging waarbij na verloop van tijd het niet meer duidelijk is of de betrokkene zijn activiteit al of niet nog daadwerkelijk uitoefent. De stroom deeltijdse werkhervatting registreert de door de adviserend geneesheer gegeven toelatingen veeleer dan de graad van werkzaamheid.

Tabel 25a: Verband tussen de reden van uittrede en de wettelijke basis (2012)				
Reden van uittreden	art 23	art 23 bis	art 20 bis	Totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	107	987	60	1.154
Voltijdse werkhervatting	26	1027	7	1.060
Werkloosheid	2	2		4
Overlijden	1	13	7	21
(Brug)pensionering	2	45	24	71
Uitsluiting adviserend geneesheer	20	430	3	453
Uitsluiting GRI	2	11	2	15
Nooit deeltijds het werk hervat	1	3		4
Andere	45	829	54	928
Onbekend	16	150	108	274
Totaal	222	3.497	265	3.984
% Voltijdse werkhervatting/ totaal (zonder onbekend)	12,62%	30,68%	4,46%	28,57%

Tabel 25b: Verband tussen de reden van uittrede en de wettelijke basis (2013)				
Reden van uittreden	art 23	art 23 bis	art 20 bis	Totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	86	624	41	751
Voltijdse werkhervatting	25	551	7	583
Werkloosheid	0	3		3
Overlijden	0	5	4	9
(Brug)pensionering		20	41	61
Uitsluiting adviserend geneesheer	12	140	1	153
Uitsluiting GRI		10	3	13
Nooit deeltijds het werk hervat	3	15		18
Andere	40	563	17	620
Onbekend	80	1.504	98	1.682
Totaal	246	3.435	212	3.893
% Voltijdse werkhervatting/ totaal (zonder onbekend)	15,06%	28,53%	6,14%	26,37%

6. Verband tussen het gewerkte volume en de reden van uittreden

In de tabellen 26a, 26b en 27 wordt voor de jaren 2012 en 2013 het werkvolume gerelateerd aan de reden van uittreden. Er dient hierbij opgemerkt te worden dat het aantal uittredes gecategoriseerd als 'Onbekend' in 2013 erg hoog is in vergelijking met het voorgaande jaar (1.682 tov 274). Om deze reden zal er voor de berekening van de percentages op uittredes in tabel 27 geen rekening worden gehouden met deze categorie.

Tabel 26a: Verband tussen de reden van uittreden en het gewerkte volume (2012)										
Reden van uittreden	00 - 4:59	05 - 9:59	10 - 14:59	15 - 19:59	20 - 24:59	25 - 29:59	30 - 34:59	35 - 39:59	>40	Totaal
Vol. arbeidsongeschikt	36	74	148	176	621	68	16	8	7	1.154
Voltijdse werkhervatting	15	27	84	165	688	51	21	6	3	1.060
Werkloosheid			2		2					4
Overlijden	0	1	3	4	13					21
(Brug)pensionering	1	3	9	9	45	2	1	1		71
Uitsluiting advi. gen.	6	21	49	71	270	15	10	7	4	453
Uitsluiting GRI		0	3	3	8	1				15
Nooit deeltijds hervat		0	1	1	2					4
Andere	13	50	95	148	541	47	18	3	13	928
Onbekend	5	13	28	45	163	14	3	1	2	274
Totaal	76	189	422	622	2.353	198	69	26	29	3.984

Tabel 26b: Verband tussen de reden van uittreden en het gewerkte volume (2013)										
Reden van uittreden	00 - 4:59	05 - 9:59	10 - 14:59	15 - 19:59	20 - 24:59	25 - 29:59	30 - 34:59	35 - 39:59	>40	Totaal
Vol. arbeidsongeschikt	30	52	91	137	389	30	10	7	5	751
Voltijdse werkhervatting	12	24	39	90	356	41	12	6	3	583
Werkloosheid	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3
Overlijden	1	0	1	1	6	0	0	0	0	9
(Brug)pensionering	2	2	11	12	29	4	1	0	0	61
Uitsluiting advi. gen.	0	5	6	26	95	14	3	2	2	153
Uitsluiting GRI	0	2	4	2	4	1	0	0	0	13
Nooit deeltijds het werk hervat	2	2	0	3	10	1	0	0	0	18
Andere	9	43	81	88	350	26	16	4	3	620
Onbekend	39	53	138	239	1.084	89	26	5	9	1.682
Totaal	95	183	371	598	2.325	207	68	24	22	3.893

Tabel 27: Verband tussen de reden van uittreden en het gewerkte volume (2013) % - zonder Onbekend

Reden van uittreden	00 - 4:59	05 - 9:59	10 - 14:59	15 - 19:59	20 - 24:59	25 - 29:59	30 - 34:59	35 - 39:59	>40	Totaal
Vol. arbeidsongeschikt	53,57%	40,00%	39,06%	38,16%	31,35%	25,42%	23,81%	36,84%	38,46%	33,97%
Voltijdse werkhervatting	21,43%	18,46	16,74%	25,07%	28,69%	34,75%	28,57%	31,58%	23,08%	26,37%
Werkloosheid	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,16%	0,85%	0,00%	0,00%	0,00%	0,14%
Overlijden	1,79%	0,00%	0,43%	0,28%	0,48%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,41%
(Brug)pensionering	3,57%	1,54%	4,72%	3,34%	2,34%	3,39%	2,38%	0,00%	0,00%	2,76%
Uitsluiting advi. gen.	0,00%	3,85%	2,58%	7,24%	7,66%	11,86%	7,14%	10,53%	15,38%	6,92%
Uitsluiting GRI	0,00%	1,54%	1,72%	0,56%	0,32%	0,85%	0,00%	0,00%	0,00%	0,59%
Nooit werk hervat	3,57%	1,54%	0,00%	0,84%	0,81%	0,85%	0,00%	0,00%	0,00%	0,81%
Andere	16,07%	33,08	34,76%	24,51%	28,20%	22,03%	38,10%	21,05%	23,08%	28,04%
Totaal	100,00%	100,00 %	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

In eerste plaats valt het op dat de meeste toelatingen worden gegeven voor een werkvolume dat zich situeert tussen de 20 en 25 uren per week. In 2012 werd in 59,06% van het aantal toelatingen geopteerd voor een quasi halftijdse tewerkstelling. In 2013 belooft dit percentage 59,72%.

Bij de uittredende gerechtigden die op wekelijkse basis een arbeidsvolume presteerden tussen de 15 en 40 uur, blijkt meer dan 25% voltijds het werk te kunnen hervatten.

De terugkeer naar een volledige ongeschiktheid is het hoogst bij de lagere arbeidsvolumes. Het gaat hier om gerechtigden die alsnog proberen om het werk zeer geleidelijk te hervatten maar daar omwille van hun gezondheidstoestand niet in slagen. Zo zien we dat het percentage van de uittredende gerechtigden met een arbeidsvolume tussen 0 en 5 uur dat terugkeert naar volledige arbeidsongeschiktheid rond 53% schommelt.

7. Verband tussen de tijd die verloopt tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid tot het begin van de toelating op de reden van uittreden

Het aanvangsmoment van de deeltijdse activiteit heeft een invloed op het resultaat naar het hernemen van de activiteit toe. In tabellen 28a, 28b en 29 wordt de duur tussen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating gerelateerd aan de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit. Er wordt, om dezelfde reden als bij de voorgaande analyse, voor de berekening van de percentages in tabel 29 geen rekening gehouden met de uittredes gecategoriseerd als 'Onbekend'.

Tabel 28a: Periode tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating op de reden van uittreden (2012)												
Reden van uittreden	Duur tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating											TOT
	1-3 maand	4-6 maand	7-12 maand	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 Jaar	4-5 jaar	5-6 jaar	6-7 jaar	7-8 jaar	>8 jaar	
Vol. arbeidsongeschikt	249	274	273	212	73	29	14	9	4	5	12	1.154
Voltijdse werkhervatting	449	377	173	49	7	3	2	0	0	0	0	1.060
Werkloosheid	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	4
Overlijden	1	2	6	7	3	1	0	0	0	1	0	21
(Brug)pensionering	19	11	19	15	5	1	0	0	1	0	0	71
Uitsluiting advi. gen.	113	151	115	51	11	6	3	2	0	0	1	453
Uitsluiting GRI	1	1	8	4	0	0	1	0	0	0	0	15
Nooit deeltijds hervat	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Andere	229	249	258	111	45	17	6	5	1	4	3	928
Onbekend	56	56	47	65	35	8	0	3	1	0	3	274
Totaal	1.118	1.123	902	515	180	65	26	19	7	10	19	3.984

Tabel 28b: Periode tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating op de reden van uittreden (2013)												
Reden van uittreden	Duur tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating											TOT
	1-3 maand	4-6 maand	7-12 maand	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	5-6 jaar	6-7 jaar	7-8 jaar	>8 jaar	
Vol. arbeidsongeschikt	169	184	188	108	45	19	17	4	6	2	9	751
Voltijdse werkhervatting	267	198	84	23	5	2	1	0	2	0	1	583
Werkloosheid	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Overlijden	1	4	2	1	1	0	0	0	0	0	0	9
(Brug)pensionering	13	7	14	13	11	2	1	0	0	0	0	61
Uitsluiting advi. gen.	37	58	39	12	2	1	2	2	0	0	0	153
Uitsluiting GRI	1	4	4	2	1	0	1	0	0	0	0	13
Nooit deeltijds hervat	5	4	5	2	0	0	0	1	0	0	1	18
Andere	162	171	175	65	22	9	8	2	0	1	5	620
Onbekend	555	490	336	178	65	27	6	9	6	4	6	1.682
Totaal	1.212	1.121	847	404	152	60	36	18	14	7	22	3.893

Tabel 29: Periode tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid tot het begin van de toelating op de reden van uittreden (2013) - % - zonder Onbekend

Reden van uittreden	Duur tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating											TOT
	1-3 maand	4-6 maand	7-12 maand	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	5-6 jaar	6-7 jaar	7-8 jaar	>8 jaar	
Vol. arbeidsongeschikt	25,72%	29,16%	36,79%	47,79%	51,72%	57,58%	56,67%	44,44%	75,00%	66,67%	56,25%	33,97%
Vol. werkhervatting	40,64%	31,38%	16,44%	10,18%	5,75%	6,06%	3,33%	0,00%	25,00%	0,00%	6,25%	26,37%
Werkloosheid	0,30%	0,16%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,14%
Overlijden	0,15%	0,63%	0,39%	0,44%	1,15%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,41%
(Brug)pensionering	1,98%	1,11%	2,74%	5,75%	12,64%	6,06%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,76%
Uitsluiting advi. gen.	5,63%	9,19%	7,63%	5,31%	2,30%	3,03%	6,67%	22,22%	0,00%	0,00%	0,00%	6,92%
Uitsluiting GRI	0,15%	0,63%	0,78%	0,88%	1,15%	0,00%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,59%
Nooit deeltijds hervat	0,76%	0,63%	0,98%	0,88%	0,00%	0,00%	0,00%	11,11%	0,00%	0,00%	6,25%	0,81%
Andere	24,66%	27,10%	34,25%	28,76%	25,29%	27,27%	26,67%	22,22%	0,00%	33,33%	31,25%	28,04%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
% Gevallen per duur	31,13%	28,80%	21,76%	10,38%	3,90%	1,54%	0,92%	0,46%	0,36%	0,18%	0,57%	100%

Zowel voor het dienstjaar 2012 als voor het dienstjaar 2013 kan worden vastgesteld dat de terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid toeneemt naarmate er meer tijd verstrijkt tussen het begin van de arbeidsongeschiktheid en de toegelaten activiteit. Omgekeerd kan worden vastgesteld dat de kans om terug voltijds het werk te hervatten afneemt naarmate dat de duur tussen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating toeneemt.

Een meerderheid van de toestemmingen tot deeltijdse activiteit wordt gegeven in de eerste 6 maanden van arbeidsongeschiktheid (59,93%). 21,76% van de toelatingen worden gegeven in periode tussen 7 en 12 maanden na de aanvang van de arbeidsongeschiktheid.

Om de kansen naar hertewerkstelling maximaal te vrijwaren, is het absoluut noodzakelijk dat snel de nodige initiatieven worden genomen die moeten leiden tot een terugkeer naar de arbeidsmarkt. Toestemmingen die binnen de drie en zes maanden na aanvang van de arbeidsongeschiktheid worden verleend, leiden bij uittreden respectievelijk in 40,64% en 31,38% van de gevallen tot een voltijdse herneming van de activiteit. Hoe langer de afstand tussen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid en de toelating, hoe hoger het percentage zelfstandigen die terugkeren naar arbeidsongeschiktheid. Voor periodes na één jaar bedraagt de terugkeer naar arbeidsongeschiktheid steeds meer dan 40%.

Een regelmatige opvolging (om de zes maanden) van de arbeidsongeschikte gerechtigde door de adviserend geneesheer is absoluut zinvol, zeker tijdens de eerste twee jaar van arbeidsongeschiktheid. Daarna is de kans op een volledige hervatting van de activiteit danig geslonken en kan het zinvol zijn de deeltijdse activiteit voor een langere periode toe te staan zonder evenwel de datum van de erkenning van de arbeidsongeschiktheid te overschrijden.

8. Verband tussen de leeftijd op het moment van uittreden en de reden van uittreden

In tabellen 30 en 31 wordt de reden van uittreden afgezet tegen de leeftijd van de gerechtigden op het moment van uittreden. Er wordt, om dezelfde reden als bij de voorgaande analyse, voor de berekening van de percentages in tabel 31 geen rekening gehouden met de uittredes gecategoriseerd als 'Onbekend'.

Het grootste aantal uittredes blijkt voor te komen bij de zelfstandigen van middelbare leeftijd: de leeftijdscategorieën tussen 45 en 59 jaar vertegenwoordigen 57,36% van het totaal aantal uittredes.

Uit de gegevens van het dienstjaar 2013 blijkt dat, procentueel gezien, de beste resultaten naar voltijdse werkhervatting worden geboekt in de jongere leeftijdscategorieën. Het grootst procentueel aantal kan vastgesteld worden in de categorie tussen 20 en 24 jaar, waar 38,89% van de uittredende gerechtigden voltijds het werk hervat.

Het percentage zelfstandigen die na het uitoefenen van een deeltijdse activiteit opnieuw arbeidsongeschikt worden, schommelt voor de meeste leeftijdscategorieën tussen de 30 en 35%.

Tabel 30a: Verband tussen de reden van uittreden en de leeftijd (2012)

	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>65	TOT
Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid	1	25	55	89	129	199	231	273	142	10	1.154
Voltijdse werkhervatting	8	42	80	105	162	213	210	155	85	0	1.060
Werkloosheid			1		2	0	1				4
Overlijden		0		1	5	1	7	4	3		21
(Brug)pensionering								1	29	41	71
Uitsluiting adviserend geneesheer	3	15	30	33	68	95	93	86	29	1	453
Uitsluiting na beslissing van de GRI			3	3	1	3	2	2	1		15
Nooit deeltijds het werk hervat				1			3	0			4
Andere	4	16	48	62	124	176	186	187	122	3	928
Onbekend	2	5	9	23	35	29	41	57	44	29	274
TOTAAL	18	103	226	317	526	716	774	765	455	84	3.984

Tabel 30b: Verband tussen de reden van uittreden en de leeftijd (2013)											
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>65	TOT
Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid	8	25	48	53	89	137	148	144	95	4	751
Voltijdse werkhervatting	7	19	51	59	73	108	123	91	51	1	583
Werkloosheid			2		0	1					3
Overlijden		1			1			4	3		9
(Brug)pensionering									29	32	61
Uitsluiting adviserend geneesheer	1	6	9	6	29	28	32	19	23		153
Uitsluiting na beslissing van de GRI				1	4	3	3	2			13
Nooit deeltijds het werk hervat			1		1	3	7	5	1		18
Andere	2	9	26	43	74	108	135	143	79	1	620
Onbekend	8	53	73	126	199	312	353	324	182	52	1.682
TOTAAL	26	113	210	288	470	700	801	732	463	90	3.893

Tabel 31: Verband tussen de reden van uittreden en de leeftijd (2013) - %- zonder Onbekend											
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>65	TOT
Terugkeer vol. arbeidsongeschiktheid	44,44%	41,67%	35,04%	32,72%	32,84%	35,31%	33,04%	35,29%	33,81%	10,53%	33,97%
Voltijdse werkhervatting	38,89%	31,67%	37,23%	36,42%	26,94%	27,84%	27,46%	22,30%	18,15%	2,63%	26,37%
Werkloosheid	0,00%	0,00%	1,46%	0,00%	0,00%	0,26%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,14%
Overlijden	0,00%	1,67%	0,00%	0,00%	0,37%	0,00%	0,00%	0,98%	1,07%	0,00%	0,41%
(Brug)pensionering	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	10,32%	84,21%	2,76%
Uitsluiting adviserend geneesheer	5,56%	10,00%	6,57%	3,70%	10,70%	7,22%	7,14%	4,66%	8,19%	0,00%	6,92%
Uitsluiting na beslissing van de GRI	0,00%	0,00%	0,00%	0,62%	1,48%	0,77%	0,67%	0,49%	0,00%	0,00%	0,59%
Nooit deeltijds het werk hervat	0,00%	0,00%	0,73%	0,00%	0,37%	0,77%	1,56%	1,23%	0,36%	0,00%	0,81%
Andere	11,11%	15,00%	18,98%	26,54%	27,31%	27,84%	30,13%	35,05%	28,11%	2,63%	28,04%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
% uittredes /LG	0,67%	2,90%	5,39%	7,40%	12,07%	17,98%	20,58%	18,80%	11,89%	2,31%	100,00%

9. Reden van uittreden per gewest

Het aantal werkhervattingen in Vlaanderen is gelijk aan 30,43% van het aantal uittredes. In Wallonië en Brussel liggen de percentages lager, met een respectievelijk aandeel van 18,90% en 19,51%.

Er dient evenwel te worden opgemerkt dat de categorie waarvoor de verzekeringsinstellingen geen reden van stopzetting hebben meegedeeld aanzienlijk groot is, waardoor net als in de vorige analyses besloten werd om deze categorie te weerhouden uit de berekening van de procentuele verhoudingen.

Tabel 32a: Verband tussen de reden van uittreden en het gewest (2013)

Reden van uittreden	Brussel s Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Onbeken d	Tot
Terugkeer arbeidsongeschiktheid volledige	35	472	243	1	751
Voltijdse werkhervatting	16	436	131	0	583
Werkloosheid	0	2	1	0	3
Overlijden	1	5	3	0	9
(Brug)pensionering	1	32	28	0	61
Uitsluiting adviserend geneesheer	2	101	48	2	153
Uitsluiting GRI	0	7	6	0	13
Nooit deeltijds het werk hervat	0	16	2	0	18
Andere	27	362	231	0	620
Onbekend	36	1.228	418	0	1.682
Totaal	118	2.661	1.111	3	3.893

Tabel 32b: Verband tussen de reden van uittreden en het gewest (2013 - %) -zonder Onbekend

Reden van uittreden	Brussel s Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Onbeken d	Tot
Terugkeer arbeidsongeschiktheid volledige	42,68%	32,94%	35,06%	33,33%	33,97%
Voltijdse werkhervatting	19,51%	30,43%	18,90%	0,00%	26,37%
Werkloosheid	0,00%	0,14%	0,14%	0,00%	0,14%
Overlijden	1,22%	0,35%	0,43%	0,00%	0,41%
(Brug)pensionering	1,22%	2,23%	4,04%	0,00%	2,76%
Uitsluiting adviserend geneesheer	2,44%	7,05%	6,93%	66,67%	6,92%
Uitsluiting GRI	0,00%	0,49%	0,87%	0,00%	0,59%
Nooit deeltijds het werk hervat	0,00%	1,12%	0,29%	0,00%	0,81%
Andere	32,93%	25,26%	33,33%	0,00%	28,04%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

10. Reden van uittreden ten opzichte van de voornaamste ziektegroepen

In de tabellen 33a, 33b en 33c worden voor de voornaamste ziektegroepen nagekeken welke de voornaamste redenen van uittreden zijn. Deze oefening kan enkel worden gemaakt voor die gerechtigden die zich in een periode van invaliditeit bevinden. Door het grote aantal gerechtigden in de categorie 'Onbekend' werd besloten om deze categorie niet te weerhouden voor het berekenen van de procentuele verhoudingen. Dit beïnvloedt in sterke mate de berekende percentages in tabel 33c en bemoeilijkt bijgevolg een grondige interpretatie van de gegevens.

Tabel 33a: Verband tussen de reden van uittreden en de ziektegroep 2012					
	Reden van uittreden				
ZG	1	2	5	6	7
2	84	32	6	21	
5	93	18	2	18	3
6	31	2	3	3	
7	74	14	11	7	0
13	210	58	23	49	4
17	91	38	7	55	4

Tabel 33b: Verband tussen de reden van uittreden en de ziektegroep 2013					
	Reden van uittreden				
ZG	1	2	5	6	7
2	48	10	6	4	
5	58	18	3	5	2
6	16	3	2	3	
7	34	3	4	1	1
13	122	33	25	19	7
17	58	25	7	18	

Tabel 33c: Verband tussen de reden van uittreden en de ziektegroep 2013 - % - zonder Onbekend					
	Reden van uittreden				
ZG	1	2	5	6	7
2	41,03%	8,55%	5,13%	3,42%	0,00%
5	48,33%	15,00%	2,50%	4,17%	1,67%
6	51,61%	9,68%	6,45%	9,68%	0,00%
7	50,75%	4,48%	5,97%	1,49%	1,49%
13	43,11%	11,66%	8,83%	6,71%	2,47%
17	40,85%	17,61%	4,93%	12,68%	0,00%

Ziektegroep

- 2. Gezwellen
- 5 Psychische stoornissen
- 6 Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen
- 7 Ziekten van het hart vaatstelsel
- 13 Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel
- 17 Ongevallenletsels en vergiftigingen

Reden van uittreden

- 1. Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid
- 2. Voltijdse werkhervatting
- 5. Bruggepensioneerden
- 6. Uitsluiting door de adviserend geneesheer
- 7. Uitsluiting door de GRI

De kans op een terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid is het grootst voor zij die lijden aan ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen (51,61%) en ziekten van het hart vaatstelsel (50,75%). Ook voor psychische stoornissen is de terugkeer naar arbeidsongeschiktheid een reële mogelijkheid (48,33%).

Ongevallenletsels en vergiftigingen (17,61%) en psychische stoornissen (15,00%) vertonen de beste resultaten voor wat betreft de terugkeer naar de arbeidsmarkt. De kans om voltijds het werk te hervatten is significant kleiner voor zij die lijden aan een oncologische aandoening (8,55%) of een ziekte van het hart vaatstelsel (4,48%).

3e Deel Toelatingen in het kader van het vrijwilligerswerk

I. De wet op het vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 (BS 29.08.2005) betreffende de rechten van de vrijwilligers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, voor zover de adviserend geneesheer vaststelt dat deze activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene (artikel 19 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971).

Enkel het gekend vrijwilligerswerk wordt in deze studie besproken. Voor het uitoefenen van vrijwilligerswerk is het niet vereist dat de arbeidsongeschikte gerechtigden een voorafgaande toestemming van de adviserend geneesheer bekomt.

II. Aantal lopende toelatingen

Tabel 34 geeft het aantal zelfstandigen weer die op 31 december van de jaren 2012 en 2013 een toegelaten activiteit als vrijwilliger uitoefenen. Ten opzichte van 2012 is er een toename van het aantal toelatingen in 2013 met 25,25%. Hierbij moet evenwel worden opgemerkt dat veel toestemmingen in het kader van het vrijwilligerswerk voor een onbepaalde tijd worden gegeven. De kans is daarom reëel dat een aantal uitkeringsgerechtigden mogelijk hun toegelaten activiteit niet meer uitoefenen. In de mate dat de verzekeringsinstellingen niet op de hoogte zijn van het feit dat betrokkene de activiteit heeft gestaakt of dat de periode van arbeidsongeschiktheid is beëindigd zonder dat de verzekeringsinstellingen hierop hebben gereageerd door een stopzetting van de activiteit mee te delen, blijft de betrokkene in onze statistieken opgenomen als een actief geval.

Tabel 34: Aantal vrijwilligerswerk per VI en sociale stand 2012-2013

VI	2012				2013			
	zelf.	meewerk. Echtg.	Totaal	%	zelf.	meewerk. Echtg.	Totaal	%
LCM	146	4	150	49,83 %	191	4	195	51,72 %
LNZ	22		22	7,31%	18		18	4,77%
NVSM	55	1	56	18,60 %	75		75	19,89 %
LLM	22		22	7,31%	24		24	6,37%
LOZ	51		51	16,94 %	64		64	16,98 %
HZIV	0		0	0,00%	1		1	0,27%
Totaal	296	5	301	100%	373	4	377	100%

Onderverdeeld per sociale stand kan worden vastgesteld dat de overgrote meerderheid van het vrijwilligerswerk wordt uitgeoefend door de zelfstandigen. In 2012 oefenden slechts 5 meewerkende echtgenoten een vrijwilligersactiviteit uit, in 2013 zakte het aantal nog verder naar 4. In de verdere analyses zal het onderscheid tussen beiden dan ook niet meer worden gemaakt.

III. Aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal aantal toelatingen

Het aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal van het aantal lopende toestemmingen op 31.12.2012 en 2013 is bij de zelfstandigen vrij beperkt. In 2012 belooft het percentage 8,9 % daar waar het in 2013 is gestegen tot 9,93%. Deze percentages liggen beduidend lager dan in de regeling voor werknemers waar in 2012 21,58% en in 2013 23,89% van het aantal arbeidsongeschikten met een toelating tot een deeltijdse activiteit, aan vrijwilligerswerk doen.

Tabel 35: Aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal aantal toelatingen per VI 2012-2013						
VI	2012			2013		
	toelatingen 31.12.2012	vrijwilligers 31.12.2012	%	toelatingen 31.12.2013	vrijwilligers 31.12.2013	%
LCM	1.925	150	7,79%	2.267	195	8,60%
LNM	146	22	15,07%	132	18	13,64%
NVSM	528	56	10,61%	578	75	12,98%
LLM	193	22	11,40%	194	24	12,37%
LOZ	562	51	9,07%	612	64	10,46%
HZIV	9		0,00%	14	1	7,14%
Totaal	3.363	301	8,95%	3.797	377	9,93%

IV. Aantal lopende toelatingen per VI en per geslacht

In 2012 oefenden 142 vrouwen een vrijwillige activiteit uit ten opzichte van 159 mannen. In absolute cijfers kan in 2013 een stijging van het aantal vrijwilligers worden vastgesteld (172 vrouwen t.o.v. 205 mannen). Niettegenstaande ruim meer mannelijke dan vrouwelijke zelfstandigen een deeltijdse activiteit uitoefenen, is het relatief aandeel vrouwelijke zelfstandigen (14,12%) die als vrijwilliger actief zijn groter dan bij de mannen (7,95%).

Tabel 36a: Aantal vrijwilligerswerk per geslacht t.o.v. aantal toelatingen 2012						
VI	mannen		%	vrouwen		%
	toelatingen	vrijwilligers		toelatingen	vrijwilligers	
LCM	1342	79	5,89%	583	71	12,18%
LNZ	97	10	10,31%	49	12	24,49%
NVSM	367	25	6,81%	161	31	19,25%
LLM	130	13	10,00%	63	9	14,29%
LOZ	375	32	8,53%	187	19	10,16%
HZIV	7	0	0,00%	2	0	0,00%
TOT	2.318	159	6,86%	1045	142	13,59%

Tabel 36b : Aantal vrijwilligerswerk per geslacht t.o.v. aantal toelatingen 2013						
VI	mannen		%	vrouwen		%
	toelatingen	vrijwilligers		toelatingen	vrijwilligers	
LCM	1551	105	6,77%	716	90	12,57%
LNZ	83	8	9,64%	49	10	20,41%
NVSM	401	36	8,98%	177	39	22,03%
LLM	132	15	11,36%	62	9	14,52%
LOZ	401	41	10,22%	211	23	10,90%
HZIV	11		0,00%	3	1	33,33%
TOT	2.579	205	7,95%	1.218	172	14,12%

V. Aantal toelatingen voor vrijwilligers gegeven in de primaire periode of in invaliditeit onderverdeeld per gewest (situatie op 31/12)

Uit tabel 37 kan worden afgeleid dat de meeste toestemmingen in het kader van vrijwilligerswerk worden gegeven in de periode van invaliditeit. In 2012 werd slechts 13,95% van de toelatingen gegeven binnen het jaar na de aanvang van de arbeidsongeschiktheid. In 2013 is dit percentage gestegen tot 14,32%.

In absolute cijfers zijn de op 31.12.2012 en 31.12.2013 nog lopende toelatingen vooral gesitueerd in Vlaanderen.

Tabel 37: Aantal toelatingen voor vrijwilligers gegeven in de primaire periode of in invaliditeit onderverdeeld per gewest						
	2012			2013		
	primair	invaliditeit	totaal	primair	invaliditeit	totaal
Brussel	2	7	9	4	13	17
Vlaanderen	33	201	234	43	246	289
Wallonië	7	51	58	7	64	71
Onbekend	0	0	0	0	0	0
Totaal	42	259	301	54	323	377

VI. Vrijwilligers per ziekenfonds en per leeftijdsgroep

De meeste arbeidsongeschikte zelfstandigen die op 31.12.2013 een activiteit als vrijwilliger uitoefenen situeren zich in de leeftijdscategorie tussen 45 en 64 jaar. 84,35% van de vrijwilligersactiviteiten worden uitgevoerd in deze leeftijdscategorieën. Deze vaststelling is in overeenstemming met het feit dat de meeste arbeidsongeschikte gerechtigden zich thans in de oudere leeftijdscategorieën bevinden.

Tabel 38a: Aantal toelatingen voor vrijwilligers per ziekenfonds en per leeftijdsgroep - 2012											
VI	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	TOT
LCM		1	3	5	12	15	41	42	31	0	150
LNM				3	3	2	4	4	6		22
NVSM		1	1	5	3	6	13	11	16	0	56
LLM					3	4	4	3	8	0	22
LOZ	0		1	3	4	7	9	16	11	0	51
TOT	0	2	5	16	25	34	71	76	72	0	301

Tabel 38b: Aantal toelatingen voor vrijwilligers per ziekenfonds en per leeftijdsgroep - 2013

VI	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	TOT
LCM		1	1	5	15	21	51	54	47	0	195
LNM				1	2	1	4	4	5	1	18
NVSM			1	3	8	7	13	23	18	2	75
LLM		1		0	3	3	8	2	7	0	24
LOZ	0	1	4	5	5	9	11	15	14	0	64
HZIV							1				1
TOT	0	3	6	14	33	41	88	98	91	3	377

Tabel 38c: Aantal toelatingen voor vrijwilligers per ziekenfonds en per leeftijdsgroep - procentuele verdeling - 2013

VI	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	TOT
LCM	0,00%	0,27%	0,27%	1,33%	3,98%	5,57%	13,53%	14,32%	12,47%	0,00%	51,72%
LNM	0,00%	0,00%	0,00%	0,27%	0,53%	0,27%	1,06%	1,06%	1,33%	0,27%	4,77%
NVSM	0,00%	0,00%	0,27%	0,80%	2,12%	1,86%	3,45%	6,10%	4,77%	0,53%	19,89%
LLM	0,00%	0,27%	0,00%	0,00%	0,80%	0,80%	2,12%	0,53%	1,86%	0,00%	6,37%
LOZ	0,00%	0,27%	1,06%	1,33%	1,33%	2,39%	2,92%	3,98%	3,71%	0,00%	16,98%
HZIV	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,27%	0,00%	0,00%	0,00%	0,27%
TOT	0,00%	0,80%	1,59%	3,71%	8,75%	10,88%	23,34%	25,99%	24,14%	0,80%	100,00%

VII. Duur tussen begindatum arbeidsongeschiktheid en begindatum van het vrijwilligerswerk

In tabel 39 wordt de duur berekend tussen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid en de begindatum van de toegelaten activiteit als vrijwilliger. Slechts een beperkt aantal zelfstandigen (14,32%) starten hun deeltijdse activiteit als vrijwilliger tijdens het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid. De meeste gerechtigden beginnen een deeltijdse activiteit als vrijwilliger nadat zij tussen 1 en 3 jaar arbeidsongeschikt zijn. Opvallend is dat 16,18% een activiteit opstart nadat zij reeds meer dan 10 jaar arbeidsongeschikt zijn.

Tabel 39: Duur tussen begindatum arbeidsongeschiktheid en begindatum van het vrijwilligerswerk (2012- 2013)

Duur	2012		2013	
	gevallen	%	gevallen	%
duur 1 tot 6 maand	18	5,98%	20	5,31%
duur 6 tot 12 maand	24	7,97%	34	9,02%
duur 1 tot 2 jaar	49	16,28%	63	16,71%
duur 2 tot 3 jaar	35	11,63%	39	10,34%
duur 3 tot 4 jaar	26	8,64%	37	9,81%
duur 4 tot 5 jaar	31	10,30%	34	9,02%
duur 5 tot 6 jaar	19	6,31%	23	6,10%
duur 6 tot 7 jaar	21	6,98%	22	5,84%
duur 7 tot 8 jaar	14	4,65%	18	4,77%
duur 8 tot 9 jaar	17	5,65%	20	5,31%
duur 9 tot 10 jaar	4	1,33%	6	1,59%
>10 jaar	43	14,29%	61	16,18%
Totaal	301	100,00%	377	100,00%

VIII. Uittredes

1. Aantal

In 2012 en 2013 zijn er respectievelijk 64 en 105 sociaal verzekerden gestopt met hun deeltijdse activiteit als vrijwilliger.

Tabel 40: Aantal uittredes

Jaar	Verzekeringsinstellingen						Totaal
	LCM	LNZ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	
2012	24	7	10	8	15	0	64
2013	48	13	10	13	21	0	105

2. Reden van uittreden

Voor het dienstjaar 2012 en 2013 wordt de reden van uittreden weergegeven. Er dient hierbij wel opgemerkt te worden dat in 2013 bij de LCM het aantal dossiers met als reden van uittrede 'Onbekend' erg hoog is in vergelijking met het corresponderende aantal van het voorgaande jaar 2012. Om deze reden wordt er bij de berekening van de percentages in de tabellen 41a-b geen rekening gehouden met de categorie 'Onbekend'. De aantallen zelf worden ter informatie wel vermeld.

Uit de gegevens blijkt dat de voornaamste oorzaak waarom sociaal verzekerden stoppen met hun activiteit als vrijwilliger de terugkeer is naar volledige arbeidsongeschiktheid (respectievelijk 60,00% in 2012 en 59,15% in 2013). Het aantal vrijwilligers die uittreden omdat zij het werk voltijds hebben hervat, bedraagt 5,00% in 2012 en 5,63% in 2013.

Tabel 41a: Aantal uittredes per reden van uittrede (2012)

Reden van uittreden	LCM	LNZ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	Totaal	%
Terugkeer vol. arbeidsongeschiktheid	9	4	6	7	10	0	36	60,00%
Voltijdse werkhervatting	2		1			0	3	5,00%
Overlijden	1	0	1		0	0	2	3,33%
(Brug)pensionering	5		1	0	2	0	8	13,33%
Uitsluiting adviserend geneesheer	1					0	1	1,67%
Uitsluiting door GRI	1		1			0	2	3,33%
Andere	3	2		1	2	0	8	13,33%
Onbekend	2	1	0	0	1	0	4	
Totaal	24	7	10	8	15	0	64	100%

Tabel 41b: Aantal uittredes per reden van uittrede (2013)

Reden van uittreden	LCM	LNZ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	Totaal	%
Terugkeer vol. arbeidsongeschiktheid	8	8	6	9	11	0	42	59,15%
Voltijdse werkhervatting	2			1	1	0	4	5,63%
Overlijden	1	1	1		2	0	5	7,04%
(Brug)pensionering			3	2	0	0	5	7,04%
Uitsluiting adviserend geneesheer			0			0	0	0,00%
Uitsluiting door GRI	1					0	1	1,41%
Andere	5	3		1	5		14	19,72%
Onbekend	31	1	0	0	2	0	34	
Totaal	48	13	10	13	21	0	105	100%

4^e deel
Niet-toegelaten activiteit

De als arbeidsongeschikt erkende zelfstandige die een activiteit heeft verricht zonder de in artikel 23, 23 bis en 20 bis, van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 vereiste toelating, verricht een niet-toegelaten activiteit.

Tabel 42 geeft het aantal beslissingen die in 2012 en 2013 aangaande een niet-toegelaten activiteit werden genomen per verzekeringsinstelling en per geslacht. Hieruit blijkt dat het aantal niet-toegelaten activiteiten in 2013 licht is afgenomen ten opzichte van 2012. Verder kan vastgesteld worden dat het aantal mannen dat een niet-toegelaten activiteit heeft uitgeoefend significant groter is dan het aantal vrouwen (respectievelijk 172 en 78).

Tabel 42: Aantal niet-toegelaten activiteit per geslacht (2012-2013)						
VI	2012			2013		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
LCM	60	14	74	64	16	80
LNM	9	1	10	8	1	9
NVSM	3	1	4	2		2
LLM	27	12	39	16	8	24
LOZ	97	45	142	82	52	134
HZIV	0	0	0		1	1
Totaal	196	73	269	172	78	250

De onderverdeling per gewest wordt in tabellen 43a en 43b weergegeven. In het gewest Vlaanderen werden het grootste aantal niet-toegelaten activiteiten uitgeoefend (123 gevallen of 49,20% van het totaal).

Tabel 43a : Aantal niet-toegelaten activiteit per gewest (2012-2013)						
	2012			2013		
	M	V	TOT	M	V	TOT
Gewest Brussel	20	6	26	20	12	32
Gewest Vlaanderen	104	38	142	83	40	123
Gewest Wallonië	72	29	101	69	26	95
Totaal	196	73	269	172	78	250

Tabel 43b : Aantal niet toegelaten activiteit per gewest (2012-2013) - procentuele verdeling						
	2012			2013		
	M	V	TOT	M	V	TOT
Gewest Brussel	7,43%	2,23%	9,67%	8,00%	4,80%	12,80%
Gewest Vlaanderen	38,66%	14,13%	52,79%	33,20%	16,00%	49,20%
Gewest Wallonië	26,77%	10,78%	37,55%	27,60%	10,40%	38,00%
Totaal	72,86%	27,14%	100,00%	68,80%	31,20%	100,00%

5^e Deel

Algemeen besluit

Het geven van een toelating om arbeidsongeschikte gerechtigde zelfstandigen via een deeltijdse activiteit opnieuw te re-integreren is een door de adviserend geneesheer veel gebruikt en nuttig instrument. Voor 26,37% van alle zelfstandigen die een deeltijdse activiteit uitoefenen, mondt de deeltijdse activiteit in 2013 effectief uit in het hernemen van de vorige of andere activiteit. De terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid is de belangrijkste reden van het stopzetten van de activiteit van de arbeidsongeschikte zelfstandigen (33,97%). Er dient hierbij echter wel gewezen te worden op het feit dat bij het berekenen van deze percentages geen rekening werd gehouden met de stopzettingen waarvoor geen reden van stopzetting was meegedeeld. Doordat deze categorie in vergelijking met het voorgaande dienstjaar substantieel groter was, werd besloten om deze uit de analyse te weerhouden in een poging de interpretatie en de representativiteit van de conclusies te bevorderen.

Deeltijdse activiteit wordt voornamelijk door mannelijke zelfstandigen van middelbare leeftijd uitgeoefend. Niettegenstaande vrouwen beduidend minder aanwezig zijn, oefenen zij relatief meer vrijwilligerswerk uit dan mannen. Het aantal zelfstandigen die een vrijwillige activiteit uitoefenen, is trouwens vrij beperkt.

Van de op 31 december 2013 nog actieve toelatingen heeft de meerderheid een aanvang in de primaire periode. In 2012 en 2013 namen respectievelijk 51,05% en 50,85% van de nog actieve toelatingen een aanvang in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

Een aantal voorwaarden beïnvloeden duidelijk de resultaten op het vlak van deze re-integratie.

Hoe vlugger door de adviserend geneesheer wordt beslist om bij een gerechtigde zelfstandige een deeltijdse activiteit op te starten, hoe groter de slaagkansen naar het hernemen van de activiteit. Na 1 en zeker na 2 jaar arbeidsongeschiktheid verminderen de kansen op re-integratie fors. Na een dergelijke lange periode van arbeidsongeschiktheid neemt het aantal gerechtigden die aan vrijwilligerswerk doen toe. Bovenvermelde vaststelling ondersteunt de stelling dat snel na de arbeidsongeschiktheid een eerste evaluatie door de adviserend geneesheer meer dan aangewezen is. Een opvolging om de zes maanden is zeker tijdens de eerste twee jaar van ongeschiktheid noodzakelijk.

Hoe korter de periode van de toegelaten deeltijdse werkhervatting, hoe beter de resultaten naar het hernemen van de activiteit. Personen die reeds meer dan één jaar een deeltijdse activiteit uitoefenen, vallen bij het stopzetten van hun activiteit grotendeels terug op volledige arbeidsongeschiktheid.

Artikel 23 bis biedt de beste kansen met het oog op het hernemen van dezelfde zelfstandige activiteit. De meeste toelatingen zijn gestoeld op genoemde wetsartikel en worden in de primaire periode toegekend. Toelatingen in het kader van 20 bis, die meestal in een periode van invaliditeit worden toegekend, geven veel minder uitzicht op een succesvolle re-integratie. De ernst van de pathologie is hier waarschijnlijk niet vreemd aan.

De beste resultaten naar werkhervatting toe worden behaald met arbeidsvolumes tussen de 15 en 40 uur. De toelating door de adviserend geneesheer beperkt zich in de meerderheid van de gevallen tot een halftijdse tewerkstelling (59,72% heeft een volume tussen 20 en 25 uur per week in 2013). De terugkeer naar een volledige ongeschiktheid doet zich het meest voor bij lagere volumes. Het gaat hier om gerechtigden die alsnog proberen om het werk zeer geleidelijk te hervatten maar daar omwille van hun gezondheidstoestand niet in slagen.

De kans om de activiteit volledig te kunnen hervatten vertoont een dalende trend bij een toenemende leeftijd.

In 2013 keren 48,33% van de arbeidsongeschikte gerechtigden die lijden aan psychische stoornissen terug naar ongeschiktheid na het beëindigen van hun toegelaten activiteit. 15,00% hervat de voltijdse activiteit. Bij ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel herneemt 11,66% een voltijdse activiteit. Daar beide ziektegroepen de belangrijkste zijn en in belangrijkheid nog toenemen, is het noodzakelijk om het activeren van deze kerngroep verder te blijven stimuleren en indien mogelijk zelfs te prioriteren. Dit blijft een aandachtspunt voor de toekomst.

Verantwoordelijke uitgever: J. De Cock, Tervurenlaan 211, 1150 Brussel

Realisatie: Dienst voor uitkeringen van het RIZIV

Grafisch ontwerp: Ab initio Graphic Design

Foto: Verypics

Wettelijk depot: D/2014/0401/28